מבחן בהלכה: תפילת נשים

זמן **60 דקות** | ניקוד **100 נקודות**

שם	כיתה	תאריך	ציון
			מתוך 100

זמן: 60 דקות · 100 נקודות · ענו על כל השאלות. הניקוד כתוב ליד כל שאלה.

א חלק א: ידע — 30 נקודות

5 נקודות לכל שאלה.

1 נָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים פְּטוּרִין מִקְּרִיאַת שְׁמַע וּמִן הַתְּפִלִּין, וְחַיָּבִין בִּתְפִלָּה וּבִמְזוּזָה, וּבְבִרְכַּת הַמָּזוֹן: (משנה, ברכות ג, ג)

לפי המשנה, סמנו V ליד כל מצווה שנשים **חייבות** בה: ___ קריאת שמע · ___ תפילין · ___ תפילה · ___ מזוזה · ___ ברכת המזון (5 נק')

2 מהי "מצוות עשה שהזמן גרמא"? הסבירו ותנו דוגמה אחת. (5 נק')

3 בברכות השחר, במקום הברכה "שלא עשני אשה", הנשים מברכות: (5 נק')

א) "שעשה לי כל צרכי" ב) "שעשני כרצונו" ג) "שלא עשני גוי" ד) "פוקח עורים"

4 האם נשים מברכות ברכות התורה בכל בוקר? (5 נק')

א) כן ב) לא, כי אינן חייבות בלימוד ג) רק בשבת ד) רק כשהן לומדות בבית הספר

5 לדעת רוב הפוסקים, אילו תפילות עמידה נשים חייבות להתפלל בכל יום? (5 נק')

א) רק ערבית ב) שחרית ומנחה ג) שחרית, מנחה, ערבית ומוסף ד) אף תפילה

6 לדעת רוב הפוסקים, נשים בתפילת מוסף של שבת וראש חודש: (5 נק')

א) חייבות כמו בשחרית ב) פטורות (ויש אומרים שחייבות, וראוי לחוש לדבריהם)

ג) אסור להן להתפלל מוסף ד) חייבות רק בראש חודש

ב חלק ב: הבנה

34 נקודות

7 בגמרא (ברכות כ, ב) נשאלת השאלה למה נשים חייבות בתפילה, והתשובה: "דרחמי נינהו", כלומר תפילה היא בקשת רחמים. הסבירו במילים שלכם את התשובה: למה בקשת רחמים שייכת לכל אדם? **8 נק'**

8 המשנה ברורה (קו, ד) מביא שתי שיטות בחיוב התפילה. השלימו את הטבלה. **12 נק'**

	הרמב"ם	הרמב"ן
מצוות התפילה היא מן התורה או מדברי חכמים?		
האם יש לה זמן קבוע ונוסח קבוע?		
מה נשים חייבות לפי השיטה?		

9 א. למה נשים פטורות מקריאת שמע? **4 נק'**

ב. מה בכל זאת טוב שכל אישה תאמר בכל יום, ולמה? **4 נק'**

10

חִיּוּב מִצְוָה זוֹ כָּךְ הוּא שֶׁיְּהֵא אָדָם מִתְחַנֵּן וּמִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם וּמַגִּיד שִׁבְחוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְאַחַר כָּךְ שׁוֹאֵל צָרָכָיו שֶׁהוּא צָרִיךְ לָהֶם בְּבַקָּשָׁה וּבִתְחִנָּה וְאַחַר כָּךְ נוֹתֵן שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לַה' עַל הַטּוֹבָה שֶׁהִשְׁפִּיעַ לוֹ כָּל אֶחָד לְפִי כֹּחוֹ

(רמב"ם, הלכות תפילה א, ב)

לפי הרמב"ם, יש בתפילה שלושה חלקים. כתבו אותם לפי הסדר, ותנו דוגמה לכל חלק מתפילת העמידה (שם של ברכה). **6 נק'**

ג חלק ג: מקרים מן החיים

36 נקודות

הכריעו והסבירו לפי ההלכות שלמדתן.

11 אסתר היא אמא לתינוק ולפעוט, והבוקר שלה עמוס מאוד בטיפול בהם. היא שואלת: "האם אני חייבת להתפלל שמונה עשרה בשחרית ובמנחה כל יום?" מה תענו לה? **12 נק'**

12 יעל קמה מאוחר. יש לה רק כמה דקות לפני שהיא יוצאת לבית הספר, והיא לא תספיק להתפלל מנחה היום. מה כדאי שתעשה בזמן הקצר שיש לה? ציינו מה המינימום שהיא צריכה לומר, ומה ראוי לכתחילה. **12 נק'**

13 א. רחל שואלת: "מותר לי לומר את ברכות קריאת שמע ואת קריאת שמע כולה, אף על פי שאני פטורה?" **4 נק'**

ב. האם מותר לאישה לברך על מצוות עשה שהזמן גרמא שהיא פטורה ממנה (למשל ברכה על נטילת לולב)? כתבו את שתי הדעות ואת המנהגים. **8 נק'**